

Muistoja Hyvinkään kaupunginkirjastosta 45 vuoden ajalta

Sinikka Ala-Paavola

Kun elokuussa 1972 muutimme Hyvinkäälle, ihmettelimme alkuun, mikä hieno rakennus näkyi Kauppalankadun päässä aukion reunalla. Lähempi tarkastelu osoitti, että kyseessä oli Ilmo ja Raimo S. O. Valjakan suunnittelema uusi upea kirjastorakennus, joka ollut käytössä vasta muutaman vuoden.

Omenapuukuja ja Jussinmäki muistuttavat vielä noista ajoista. Muuten kirjastoaukion ympäristö on täysin muuttunut. Itse kirjasto oli hieno; valoisa, avara ja selkeä. Ei ihme, että sitä esiteltiin kävijöille esimerkkinä hyvästä suunnittelusta. Yhdysvaltojen suurlähettiläs Nyborgkin vieraili kirjastossamme. Tuttu Akateemisen kirjakaupan työntekijä kehui Hyvinkään kaupunginkirjaston valintoja: ”fiksua ostoja.”

Perheestämme tuli pian kirjaston ahkeria käyttäjiä, niin lasten kuin aikuistenkin osastolla. Kirjojen palautus ei ollut yhtä helppoa kuin nykyisin, ei ollut palautusluukkua tai -automaattia. Sakkojakin joskus tuli. Nykyinen sähköinen asiointi sopii minulle erinomaisesti. Mutta kirja on aina kirja. Siitä eivät akut tyhjene, eivätkä sähkökatkot siihen vaikuta. Vuonna 1985 minusta tuli kirjastolautakunnan puheenjohtaja. Sain tutustua paremmin henkilökuntaan ja niihin salaperäisiin tiloihin, joiden ovella luki ”henkilökunta”.

Lautakunnan kokouksiin tultiin silloisen kaupungintalon puoleisesta sivuovesta. Kirjastonjohtaja Irja Roikonen opasti aloittelevan kunnallispoliitikon lempeästi kirjaston saloihin ja ohjasi puheenjohtajan sopiville kursseille. Satuun salaa kuulemaan hänen kommenttinsa jollekin ”ulkopuoliselle”. ”Kyllä se kokoukset vetää oikein napakasti.” Ah, mikä helpotus! Yhdessä kävimme sivukirjastoissa ja vierailimme joissakin naapurikuntien kirjastoissa. Parhaiten muistan kirjaston avajaiset Järvenpäätalossa.

Kuten nytkin, kirjastossa järjestettiin luentoja ja näyttelyitä. Yksi jälkimmäisiä oli Carl Larssonin töitä esittelevä näyttely. Kyseessä oli pieni ns. matkalaukunäyttely; ihan kiinnostava sinänsä. Tieto näyttelystä oli kiirinyt läntiselle Uudellemaalle, ja sieltä oli tulossa bussilastillinen taiteen ystäviä tutustumaan näyttelyymme. Koska tajusimme, että se ei ihan vastaisi heidän odotuksiaan, oli äkkiä keksittävä jotakin. Tulijat otettiin vieraanvaraisesti vastaan ja Irja Roikonen oli lisäksi, ja lohdutukseksi, sopinut Taidemuseon kanssa tutustumisen oikeaan taidenäyttelyyn. Kaikki meni hyvin.

Vaikka kirjasto oli aluksi tuntunut suurelta ja modernilta, tuli aika tehdä uudistuksia ja laajentaa sekä toimintaa, että tiloja, arkkitehtien luvalla tietenkin. Saatiin lehtienlukusali, tutkijatiloja, tietokoneita ja lisää aukioloaika. Mutta yhtä ei saatu: kahviota. Sitä olivat kuntalaiset kovin toivoneet. No nyt on kirjaston ympäristö kovin muuttunut ja kahviloita löytyy lähistöltä. Mutta eihän se ole sama asia.

Kirjasto on kuitenkin säilyttänyt alkuperäisen toiminta-ajatuksensa, vaikka työmuodot ovat osittain muuttuneet. Meidän asiakkuutemme jatkuu... Käymme luennoilla, näyttelyissä ja lainausosastolla; kirjoja, musiikkia, nuotteja. Lapsenlapsemme menestyi hyvin kirjaston järjestämässä kilpailussa.

Kirjastolautakunnan jälkeen tuli kirjasto- ja kulttuurilautakunta (kirkkula), sitten tuli kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (kuvala), ja nyt on tulossa kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta.

Kirjaston arki on etäännytynyt päätöksenteosta, mutta kirjasto pitää puolensa.

Olen erityisen iloinen siitä, että saan päättää poliitikonurani nimenomaan kirjastoaukiolle rakennetun Naisten puutarha -ympäristötaiteen hahmona. Sieltä se alkoi ja sinne se päättyy.